

Sygn. akt II Ca 1299/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie

Przewodniczący:	SSO Wiesława Buczek - Markowska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Dorota Szlachta

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2014 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa **P. S.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie

z dnia 30 lipca 2013 r., sygn. akt III C 365/13

1. prostuje oznaczenie strony powodowej w komparycji i w punkcie II sentencji skarżonego wyroku w ten sposób, że w miejsce nazwiska: P. (...) wpisuje prawidłowo nazwisko P. (...);

2. oddala apelację;

3. zasądza od powoda P. S. na rzecz powódki (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie sygn. akt III C 365/13 upr. oddalił powództwo w całości (pkt I) i zasądził od powoda P. S. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 197 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II).

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na ustalonym w sposób następujący stanie faktycznym i prawnym:

W dniu 28 października 2010 roku powód P. S. kupił bilet na lot z W. do S. realizowany przez (...) Spółkę Akcyjną w W.. Wylot miał nastąpić w dniu 8 listopada 2010 roku z lotniska C. w W..

W dniu 8 listopada 2010 roku powód stanął na lotnisku, gdzie został poinformowany, że lot na trasie W. - S., na który zakupił bilet nie odbędzie się. (...) Spółka Akcyjna w W. zaproponowała powodowi lot zastępczy w dniu 9 listopada 2010 roku. Powód nie skorzystał z tej propozycji.

(...) Spółka Akcyjna w W. zwróciła powodowi cenę sprzedaży biletu lotniczego.

W piśmie z dnia 10 listopada 2010 roku powód wezwał (...) Spółkę Akcyjną w W. do zapłaty kwoty 250 euro, zgodnie z przepisami Rozporządzenia 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91. (...) Spółka Akcyjna w W. odmówiła wypłaty odszkodowania, wskazując, że rejs został odwołany z powodu wystąpienia usterki technicznej samolotu uniemożliwiającej bezpieczną operację lotniczą.

P. S. zwrócił się do D.A.S. Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. o udzielenie pomocy w dochodzeniu roszczeń wobec (...) Spółki Akcyjnej w W.. W piśmie z dnia 18 stycznia 2011 roku D.A.S. Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. wezwała (...) Spółkę Akcyjną w W. do zapłacenia powodowi kwoty 250 euro tytułem odszkodowania za odwołany lot z dnia 8 listopada 2010 roku. Wezwanie do zapłaty zostało odebrane przez pozwaną w dniu 24 stycznia 2011 roku.

Pozew P. S. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W. o zapłatę kwoty 250 euro wpłynął do tutejszego Sądu w dniu 3 listopada 2012 roku.

W tych okolicznościach faktycznych Sąd Rejonowy uznał powództwo za nieuzasadnione.

Sąd I instancji stwierdził, iż powód wywodził swoje roszczenie z umowy przewozu, na podstawie której (...) Spółka Akcyjna w W. zobowiązała się do dokonania przewozu powoda na trasie W. – S. w dniu 8 listopada 2010 roku i domagał się zapłaty odszkodowania za odwołanie tego lotu.

Sąd I instancji stwierdził również, iż bezsporny był stan faktyczny sprawy gdyż pozwana przyznała zarówno fakt związania stron umową przewozu jak również, że lot zakupiony przez powoda został odwołany. Sąd I instancji dodał, że pozwana podniosła zarzut przedawnienia, który w ocenie Sądu I instancji był uzasadniony.

Sąd I instancji wskazał, że w wyroku z dnia 22 listopada 2012 roku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (w sprawie C – 139/11) orzekł, że przewidziany w art. 5 i 7 (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady środek w postaci odszkodowania znajduje się poza zakresem stosowania konwencji warszawskiej i montrealskiej gdyż przewóz bez lądowania między dwoma punktami położonymi na terytorium jednego tylko państwa strony nie jest uważany za przewóz międzynarodowy w rozumieniu niniejszej konwencji przez przedsiębiorstwo transportu lotniczego. W konsekwencji w ocenie Sądu I instancji nie może mieć zastosowania do niniejszego sporu.

Zdaniem Sądu I instancji rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady nie zawiera żadnego przepisu dotyczącego przedawnienia roszczeń o wypłatę odszkodowania przewidzianego w art. 7, w związku z czym do wewnętrznego porządku prawnego należy określenie zasad proceduralnych wytaczania powództw przed sądem. Sąd I instancji uznał, z uwagi na fakt, iż Trybunał Sprawiedliwości wyraźnie wyłączył stosowanie do odszkodowania przewidzianego art. 5 i 7 (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady konwencji warszawskiej i montrealskiej, że zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego, a w szczególności przepis art. 778.

W konsekwencji powyższego Sąd I instancji stwierdził, iż roszczenie uległo przedawnieniu w dniu 8 listopada 2011 roku. Z związku z tym, iż pozew w niniejszej sprawie wpłynął do sądu w dniu 3 listopada 2012 roku Sąd I instancji uznał, że jego wniesienie nie mogło wywołać skutku w postaci przerwania biegu terminu przedawnienia. Sąd I instancji dodał, że przedawnieniu uległo również roszczenie o zapłatę odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód zaskarżając go w całości i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 250 euro wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27 listopada 2010 r., zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania wg norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, przeprowadzenie rozprawy – na podstawie przepisu art. 505¹⁰ § 2 k.p.c. - celem rozpoznania apelacji, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego tj.

art. 778 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, iż w przedmiotowej sprawie termin przedawnienia roszczenia powoda wynosi jeden rok czasu, nie zaś dwa lata, art. 775 k.c. w związku z art. 208 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 lipca 2003 r. - Prawo lotnicze poprzez ich niezastosowanie i tym samym przyjęcie błędnej kwalifikacji prawnej roszczenia powoda, a w konsekwencji i terminu przedawnienia jego roszczenia, przepisów, art. 29 ust. 1 Konwencji o ujednostajnieniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego, podpisanej w W. dnia 12 października 1929 r. (Dz. U. z 1933 r. Nr 8, póź. 49 z późn. zm.) i art. 35 ust. 1 Konwencji o ujednoczeniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego podpisanej w Montrealu dnia 28 maja 1999 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 37, póź. 235) poprzez ich niezastosowanie i błędne uznanie przez Sąd I instancji, iż przepisy ww. Konwencji nie znajdują w sprawie zastosowania, art. 91 ust. 1-3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. poprzez ich niezastosowanie i tym samym niewłaściwe przyjęcie iż ratyfikowane umowy międzynarodowe w postaci Konwencji nie znajdują zastosowanie w sprawie i nie mają pierwszeństwa przed przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks Cywilny.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Ustalenia faktyczne Sądu I instancji poczynione zostały prawidłowo, na podstawie właściwie ocenionego materiału dowodowego, bez przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów. Z tego względu Sąd Okręgowy podziela je w całości i przyjmuje za własne.

Zdaniem Sądu Okręgowego powód w apelacji dokonuje jedynie polemiki z orzeczeniem Sądu I instancji i podnosi tożsame argumenty jak w pozwie oraz na wcześniejszym etapie postępowania.

Nie ulega wątpliwości, że kwestię odszkodowania za odwołany lot reguluje rozporządzenie 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 roku ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91, a dokładniej art. 5 oraz 7 tegoż rozporządzenia. Słusznie Sąd I instancji stwierdził, iż żaden przepis powyższego rozporządzenia nie zawiera regulacji dotyczących terminu przedawnienia roszczenia odszkodowawczego.

Przepisy w tej kwestii znajdują się w Konwencji o ujednostajnieniu niektórych prawideł, dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego podpisanej w W. dnia 12 października 1929 r. – art. 29 ust. 1 oraz Konwencji o ujednoczeniu niektórych prawideł dotyczących międzynarodowego przewozu lotniczego podpisanej w Montrealu dnia 28 maja 1999 r. – art. 35 ust. 1. W obu tych dokumentach ustalono dwuletni termin przedawnienia roszczeń. W ocenie Sądu II instancji, słusznie jednakże Sąd Rejonowy przyjął, iż wskazana regulacja nie znajdzie zastosowania w niniejszej sprawie. Jest to konsekwencją orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 22.11.2012 r. w sprawie J. C. M. przeciwko K. N. (sygn. C-139/11), w którym stwierdzono, iż przedmiotowe rozporządzenie należy interpretować w ten sposób, że termin na wytoczenie powództwa o odszkodowanie, o którym mowa w art. 5 i 7 tego rozporządzenia, jest ustalany zgodnie z przepisami każdego państwa członkowskiego w dziedzinie przedawnienia roszczeń. To zaś z kolei wynika z faktu, co również stwierdził Trybunał Sprawiedliwości w cytowanym orzeczeniu, iż przewidziany w art. 5 i 7 rozporządzenia nr 261/2004 środek w postaci odszkodowania znajduje się bowiem poza zakresem stosowania konwencji warszawskiej i montrealskiej. Niestosowanie konwencji jest uzasadnione tym, iż w jej art. 1 określono zakres zastosowania zgodnie, z którym stosuje się ją do każdego międzynarodowego przewozu osób, bagażu lub ładunku dokonywanego statkiem powietrznym za wynagrodzeniem. W ust. 2 wyjaśniono pojęcie „międzynarodowego przewozu osób” i stwierdzono, iż przewóz między dwoma punktami na obszarze jednego Państwa-Strony nie jest do celów niniejszej Konwencji przewozem międzynarodowym. Nie było przedmiotem sporu w

niniejszej sprawie, iż odwołany przelot odbywać się miał na trasie W.-S., a zatem między dwoma punktami na obszarze jednego Państwa-Strony, co prowadzić musiało do wniosku, że nie był to przewóz międzynarodowy.

Analiza powyższych przepisów i cytowanego orzeczenia słusznie – zdaniem Sądu Okręgowego - doprowadziła Sąd I instancji do wniosku, iż w przedmiotowej sprawie w przedstawionej sytuacji zastosowanie znajdzie art. 778 k.c., który stanowi, że roszczenia z umowy przewozu osób przedawniają się z upływem roku od dnia wykonania przewozu, a gdy przewóz nie został wykonany – od dnia kiedy miał być wykonany.

Niezasadnym zatem okazał się podniesiony przez powoda zarzut naruszenia art. 778 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, gdyż - w ocenie Sądu Okręgowego – właśnie ten przepis w niniejszej sprawie należało zastosować, co też Sąd I instancji uczynił. Stąd też prawidłowo Sąd ten stwierdził, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu z dniem 8 listopada 2011 roku (po upływie roku od dnia, kiedy przewóz miał być wykonany), natomiast pozew w niniejszej sprawie wpłynął do sądu w dniu 3 listopada 2012 roku.

Nie zasługiwał również na uwzględnienie zarzut powoda naruszenia art. 775 k.c. w związku z art. 208 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 lipca 2003 r. - Prawo lotnicze poprzez ich niezastosowanie i przyjęcie błędnej kwalifikacji prawnej roszczenia powoda. Sąd Okręgowy przyznał, iż ma rację powód podnosząc, że przepisy ustawy – Prawo lotnicze stanowią przepisy szczególne w odniesieniu do kodeksowej regulacji umowy przewozu. Art. 775 k.c. stanowi, iż przepisy tytułu niniejszego stosuje się do przewozu w zakresie poszczególnych rodzajów transportu tylko o tyle, o ile przewóz ten nie jest uregulowany odrębnymi przepisami. W zakresie odpowiedzialności za szkody związane z przewozem lotniczym, jako jedną z podstaw roszczenia powód wskazał na art. 208 ustawy – Prawo lotnicze. Zgodnie z nim przewoźnik lotniczy odpowiada za szkody w przewozie pasażerów, bagażu i towarów na zasadach określonych w umowach międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, stosownie do zakresu ich stosowania. Tymi ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi w rozumieniu tego przepisu mogłoby być wspomniane już konwencje, jednakże – o czym już była mowa powyżej - ich stosowanie uwagi na okoliczność, iż niniejsza sprawa nie dotyczyła przewozu międzynarodowego, zostało wyłączone. Stąd też takie odesłanie nie mogło odnieść żądanego skutku.

Rozstrzygający w tej kwestii będzie więc art. 205 ustawy – Prawo lotnicze, zgodnie z którym do umowy przewozu lotniczego, w tym czarteru lotniczego oraz do innych stosunków cywilnoprawnych związanych z przewozem lotniczym, nieuregulowanych przepisami niniejszej ustawy i umowami międzynarodowymi, stosuje się przepisy prawa cywilnego. Skoro bowiem kwestia przedawnienia nie jest regulowana powyższą ustawą i umowami międzynarodowymi, to zastosowanie znajdzie Kodeks cywilny, który w art. 778 ustala roczny termin przedawnienia.

Sąd Okręgowy uznał, że bezpodstawny jest także zarzut naruszenia przepisu art. 91 ust. 1-3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. poprzez ich niezastosowanie i tym samym niewłaściwe przyjęcie, iż ratyfikowane umowy międzynarodowe w postaci Konwencji nie znajdują zastosowania w sprawie i nie mają pierwszeństwa przed przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks Cywilny. Sąd I instancji nie zastosował powyższych konwencji, gdyż ich stosowanie zostało wyłączone orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Sąd Okręgowy, podobnie jak Sąd I instancji w żaden sposób nie kwestionuje hierarchii aktów prawnych ustanowionej w ustawie zasadniczej. Jednakże, ponieważ regulacje zawarte we wskazanych Konwencjach dotyczą przewozu międzynarodowego, a przelot na trasie W.-S. do takich nie należy, stosowanie Konwencji zostało wyłączone, stąd należało zastosować przepisy prawa krajowego, w tym ustawy Kodeks Cywilny.

Mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji orzeczenia. Jednocześnie na podstawie art. 350 § 3 kpc Sąd II instancji dokonał sprostowania oczywistej omyłki w oznaczeniu strony powodowej w komparycji i w punkcie II sentencji zaskarżonego wyroku, w ten sposób, że w miejsce nazwiska powoda (...) wpisał prawidłowo (...).

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z regułą odpowiedzialności za wynik postępowania wyrażoną w art. 98 § k.p.c. Strona powodowa, reprezentowana przez radcę prawnego, złożyła wniosek o zwrot kosztów postępowania w postępowaniu apelacyjnym i zgodnie z § 6 pkt 2 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu koszty te według stawki minimalnej stanowią kwotę 90 zł, o czym Sąd Okręgowy orzekł w punkcie II sentencji.